

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Szomorú összehasonlítás.

Zágrábban eldőrdült egy revolver, s golyója megsebzett egy szelid lelkű, ártatlan férfit, aki egész életében talán a légynek se vétett. Bűne — amelyért vérenek hullania kellett — mindössze az volt, hogy a magyar király fölkent személyét és annak fejedelmi hatalmát képviselte Magyarország dédelgetett társországában. A gyilkos golyó tehát báró Skerlecz Iván királyi biztos testét sértette ugyan meg, de — legalább képzetileg — a magyar királyi palástot érte.

A fanatikus gyilkos tette ezt akkor, amikor a királybiztos tyukkal-kalácscsal közeledett a horvátok felé és ugyszólván tényéron vitte eléjük Magyarország érdekeit és jogait, hogy falánságuk áldozatául dobja oda nekik. S tette ezt annak a horvát népnek a megvadult fia, amely nép, mint hajdan a zsidó nemzet az Istennek, kiválasztott és különösen kegyelt népe volt a bécsi udvarnak mindenkoron.

Emberileg is, politikai vonatkozásban is a legmélyebb fölháborodással kell ezt az ocsmány büntetést elítélnie minden józanon gondolkodó tisztességes embernek, párt- és nemzetiségi különbség nélkül. Sem isteni, sem emberi törvények szerint nincs arra a büntettség; de igenis van lélektani magyarázat.

Az az eszeveszett fiatal ember ugyanis, aki a maga vad fanatizmusában a gyilkossági kísérletre rávetemedett, bizonyára azt képzelte, hogy az ő hazáján és nemzetén valami nagy sérelmet, valami jogsértő merényletet akar elkövetni a királyi hatalom, s ez a képzelődés vitte őt arra a sötét elhatározásra, hogy véres megtorlást kíséreljen meg a hatalom képviselőjén. Tulajdonképpen tehát a rosszul alkalmazott hazafiság volt a gaztett sugalmazója. Kétségkívül tévutakon járó hazafiság, de mégis csak önfeláldozó hazafiság; mert az a szerencsétlen maniakus a saját életét is a vásárra vitte. Ez a honfi fanatizmus nem menti ugyan, de megérthetővé teszi a sajnálatos lelki eltévelyedést.

És amikor erre a gondolatra jövünk, akkor nekünk, magyaroknak ösz-

szeszorul a szívünk, ha összehasonlítjuk a mai magyar hazafiságot más nemzetek fiainak hazafiságával.

Ime, a mi szerencsétlen nemzetünk hosszú idő óta járja a kínos golgothai utat. Fegyveres hatalommal elnyomva, legszentebb jogainkból kifosztva, öntestvéreink által leigázva, a kinpadon vergődő tehetetlen áldozat szörnyű gyötrelmeit szenvedjük. „Multunkban nincs öröm, jövőnkben nincs remény”. S mit teszünk mi?

Hogy merényletekre nem vetemedünk, azt helyeselni kell. Hogy fegyveres kézzel nem kelünk jogaink és érdekeink védelmére, az — az adott helyzetben — józanságunkra vall. Ámde, hogy megcsókoljuk a korbácsot, amely arcunkba sújt; hogy porba borulunk a zsarnokok előtt, akik a fejünkre gázolnak; hogy hitvány jüdapéért eladjuk magunkat és zsoldosaivá aljasodunk az elnyomóknak, az a legsötétebb erkölcsi züllés, a legmélyebb sülyedés szomorú tanujele.

Más országban a Tisza-féle áruló deszpoták még az utcára se lépnének, hanem a leigázottak elkeseredésétől való félelmükben bezárkóznának a palotáikba, mint Dionizius, Szirakuza zsarnoka tette hajdanán. Mi pedig Tiszát elárasztjuk diszpolgári oklevelekkel, bizalmi nyilatkozatokkal és hódoló feliratokkal, amint az emberi méltóságukból és férfiúi öntudatukból kivetkőzött gyáva rabszolgák szokták cselekedni!... Még gondolni is borzasztó erre a szörnyű elaljasodásra.

Magát a szorosabb értelemben vett népet talán nem lehet elítélni olyan szigoruan; mert műveltségének alacsonyabb fokánál, erkölcsi érzékének fejletlenebb voltánál fogva nincs tudatában a maga elszomorító hitványságának. De a magasabb látkörrrel, pallérozottabb jogérzettel, fejlettebb öntudattal megáldott intelligencia számára nincs enyhítő körülmény. Ha a hazafiságnak és önértetnek egyetlen atomja élne még a lelkükben, meg kellene undorodniok attól a mocsártól, amelybe belemerültek és belevitték a nemzetet.

Oh, talán maga a boldogult Ugron Gábor se tudta, milyen szomorú igazságot hirdetett, amikor hangoztatta a

lesújtó szentenciát: „Magyarországon gyenge a nép és romlott az intelligencia”...

...A mult század elején borongó lélekkel énekelte a költő:

„Romlásnak indult. hajdan erős magyar,
Nem látod Árpád vére miként fajul?
Nem látod a bosszus egeknek
Ostorait nyomorult hazádon?”

...Hajh, szegény jó öreg poéta, ugyan micsoda szörnyű kifakadásba törne ki most, ha — föltámadna halottaitól és végig nézne ezen a hitványságba sülyedt, romlottságban tespedő, kloákában fetregő, elfajult nemzeten?

„Hja, az más!”

Hogy nálunk a „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes”-féle önkényes módszer szerint kezelik a közgazgatást, annak újabb tanubizonyosága a következő eset:

A legutóbbi városi közgyűlésen gravamenként szóba került, hogy az egyik, még az év elején elhunyt virilis városatya helyére — az eddig követett gyakorlat dacára — miért nem hívták be a sorrend szerint következő virilistát? Hiszen azért foglaltatnak a virilisták névjegyzékében póttagok, hogy az ilyen időközi behívások megtörténhessenek.

Erre a polgármester azt a választ adta, hogy a behívás azért nem történt meg, mert a virilisták névjegyzékében az év végéig semmi változásnak vagy pótlásnak helye nincs; a gyakorlat tehát törvénytelen volt, s a virilistáknál nem is kellene póttagokat fölvenni a névjegyzékbe.

Mi most nem akarunk afölött vitát kezdeni, hogy az eddigi gyakorlat helyes és törvényes volt-e? De azt igenis állítjuk, hogy ha már precedenseket alkottak, akkor az így meghonosult gyakorlatot mindaddig követni kell, amíg annak helytelenségét vagy törvénytelenységét valamely konkrét eset alkalmából, felsőbb hatósági elvi döntés meg nem állapítja. S különösen nem változtathatja meg a gyakorlatot éppen a polgármester, aki a precedenseket alkotta.

A polgármester furcsa pálfordulásának különben az a magyarázata, hogy a precedens esetek alkalmával mungó-érdek kívánta az említett gyakorlat meghonosítását; most pedig véletlenül az ellenzék javára szolgálna a gyakorlat fentartása. S merjük állítani, hogy ha ezuttal is az elhunyt virilista helyére mungó póttagot lehetett volna behívni, a polgármester egészen törvényesnek

tartotta volna a gyakorlatot és minden skrupulozítás nélkül szépen behívta volna a sorrend szerint következő virilistát és energikusan vitatná, hogy éppen azért vettek föl a virilisták névjegyzékébe póttagokat, hogy az ilyen „kiegészítések” és „pótlások” akadálytalanul megtörténhessenek. Ezen állításunk bizonyítékául szolgál a következő épületes historia:

Alighogy a szóbanforgó elhalálozás megtörtént, Nikolics György, a polgármester politikai vezértársa, cinkosa, alter egoja és hasonmása felszólította a sorrend szerint következő virilistát — aki tisztességes és kipróbált ellenzéki férfiú — hogy menjen át a mungótáborba, s akkor ők — a mungó-vezérkar — beveszik a virilisták közé. Az illető azonban férfias határozottsággal és becsületes nyíltsággal kijelentette, hogy *ilyen áron nem kell neki a városatyai tisztesség.*

Ez a kategorikus visszautasítás még nem szerelte le a mungóvezérkart. A város egyik főtisztviselője — Hauke ur intimusa, jobb keze és mesterkedéseinek hűséges osztályos társa — hasonló módon megpróbálta kísértetbe hozni az illető ellenzéki férfiut; s csak amikor ő is azt a választ kapta, hogy „Apaga satanas!” akkor jutott eszükbe a városházi vezető uraknak, hogy *az eddigi gyakorlat törvénytelen volt* és tulajdonképpen nincs helye a sorrend szerint következő virilista időközi behívásának. De bezzeg helye lett volna akkor, ha az illető ellenzéki virilista beadja a derekát és a városatyai tisztesség kedvéért tisztességtelenül bemungózik.

Hauke urék tehát szakasztott úgy mérik a törvényt és úgy kezelik az igazságot, mint az adomabeli pap, akihez nagy lelkendezve berohant a falu egyik gazdája ezzel a riasztó szóval:

— Szent atyám nagy baj van, az én tehenem agyonszurta a tisztelendő ur tehenét.

— Meg is fizeti kend a kárt — kiáltott fel haragosan a pap.

— Jaj, tisztelendő atyám, nem jól mondtam — korigálta magát a gazda — a tisztelendő ur tehené szurta agyon az én tehenemet.

— Hja, az más — mondta rá csendesen a pap — magát okolja kend a kárért, miért nem vigyázott jobban a tehenére. Semmi közöm a kend bajához.

Hja, az más — mondja Hauke ur is. A *gyakorlat* helyes, mikor mungóról van szó. De mihelyt ellenzéki ember kerül sorra, akkor *a gyakorlat törvénytelen.*

Igy lehet egy szájból hideget és meleget fujni.

Suttyomban.

Hogy Zombor város polgármestere különös előszeretettel viseltetik a settenkedő, alattomos, homályban és suttyomban való manipulációk iránt és úgy irtózik a nyílt, egyenes uttól, s őszinte beszédétől és igazmondástól, mint az ördög a tömjéntől, azt mindenki tudja. Még maguk a polgármester ur hűséges bajtársai, a mungók is. És hozzátehetjük, hogy ez a szűr alatt való „munkálkodás” senkinek se tetszik, még a mungóknak sem. Aminthogy nem is tetszhetik, mert a *közérdeknek* a leg-

főbb garanciája a *nyilvánosság*, a nyílt sáfárkodás, amely lehetővé teszi a tisztánlátást és az ellenőrzést.

Messze vezetne a napfénytől, az egyenes uton járástól való irtózásnak rejtett indokait és magyarázatát keresni. Ez a furcsa lélektani állapot lehet emberi gyarlóság is, féltékenység, az idegek aberrációja; de lehet más is. Ne kutasuk. Hogy azonban a közéletre nézve mindenképpen veszedelmes, abban — úgy véljük — mindenki egyetért velünk.

A legutóbbi közgyűlésen is egykis kulisszatitokról rántódott le a lepel; az igaz, hogy olyan titokról, amiről jó idő óta mindenki tud, s amiről a városban még a verebek is csiripelnek, csak éppen a városatyák szoktak róla hallgatni a fórumon.

Kipattant ugyanis, hogy a fogyasztási adószedési jog ugynevezet *házi kezelése* nem egyéb, mint *burkolt bérlet*, amely éppen azért tetszik a polgármesternek, merf *burkolt* és ebbeli minőségénél fogva a városatyák által *nem ellenőrizhető*. Ellenőrzés ugyan van — mondotta az előadó tanácsnok — de azt igazán *háziilag* gyakorolják, mert a *részletes elszámolásokba* csak a tisztikar egyik-másik tagja tekinthet bele, aki — persze — a betekintéshez a polgármester urtól kapja a pápaszemet.

Az ilyen értelemben vett „házi kezelés” tetszik a polgármesternek. Annyira tetszik, hogy a *valóságos bérbeadásnak* már eleve utját vágni iparkodott és biztosítani akarja, hogy a *házi kezelés* cégére allatt *az ő kiválasztott bérletje* — „akiben néki kedve telik” — maradjon meg továbbra is. Mert ők ketten egészen összeszimultak már; s pompásan megértik egymást. Hiszen például maga a polgármester nyíltan bevallotta, hogy szeretett bérletjét (vagy, ha úgy tetszik, „kezelőjét”) ő maga avatta be a *burkolt borkereskedés* titkaiba, amit *főszolgabíró* korában maga is sikerrel űzött. *Burkolt bérlethez* csakugyan stilszerűleg hozzá illik a *burkolt borkereskedés*; de úgy az egyiket, mint a másikat a *város köpönyege* alatt űzni egyaránt tiltott és megengedhetetlen dolog.

Szeretjük nevén nevezni a gyermeket. Ha *bérlet*, akkor legyen bérlet, ne suttyomban kötött *üzlet*. Ha bérlet, akkor legyen *nyilvános verseny*, s ne a polgármester ur saját *házi* kedvencéé és kiválasztottjájé, hanem a *legtöbbet ígérő* legyen. Már tudniillik, aki legtöbbet ígér a — *városnak*.

Nem baj, ha a bérlet nem is vesz privát leckéket a polgármester urtól a borkereskedés titkaiból; hiszen borkereskedést sem a városnak, sem a bérletjének nem is szabad gyakorolni. A földolog, hogy ne legyen a városnál *háziilag* ellenőrzött kezelés, hanem nyíltan, egyenesen sáfárkodjanak a közvagyonnal. Ha a polgármester urnak az a jelszava, hogy: „*Suttyomban*”, a városnak viszont az az érdeke, hogy: minden garas nyíltan és a városatyák ellenőrzése alatt jusson a közkasszába. *A korlátolt ellenőrzést, a bizalmas elszámolást* meghonosíthatja Hauke ur a saját magángazdaságában, de közjöveldemek *burkolt* csatornákon nem folydogálhatnak.

HIREK.

A zombori nyári országos vásár folyó évi augusztus hó 24-én és 25-én megy végbe. E vásárra vészmentes helyről szabályszerű marhalevéllel ellátott bármiféle haszonállat felhajtható, — de a vásár kezdete, vagyis reggel 4 óra előtt a vásártérre állatokat felhajtani tilos. A főkapitány figyelmezteti úgy a

helybeli, valamint a vidéki iparosokat és kereskedőket, hogy a vásáron árukkal megjelenő iparosoktól és kereskedőktől, ezen minőségüket igazoló iparigazolványt, illetve a cégbejegyzést fogja követelni is aki az igazolványt előmutatni nem tudja, eszt az árusítástól elfogja tiltani. A vásár kezdete reggel 4 órakor s azon iparosok és kereskedők, kik a vásár kezdete előtt legalább 1 órával sátozt fel nem állítottak, nem az iparigazolvány, hanem az érkezés sorrendjében az utolsó sátor után sorakozhatnak. Vidékiek a vásár napját megelőző délután 5 órakor áruikat már lerakhatják. A vásári sátrak 5 méternél hosszabbra és 3 méternél szélesebbre nem építhetők.

Kibujik a szeg a zsákból. A köztudat már jó ideje tisztában van azzal, hogy a cukorgyár részvénytársaságnak nincs komoly szándéka fölépíteni a zombori cukorgyárat, csak taktikázik vele, hogy másik gyára számára biztosíthassa a zomboriak répatermését. Jól tájékozott helyről hallottuk, hogy éppen azért kért a társaság most 3 évi halasztást, mivel bizott abban, hogy a város, jogos indignációjában kereken megtagadja a kérést és így könnyen vége szakad az egész komédiának, amelyre már nincs szükség, mert a társaság elérte a célját, kapott a másik gyára számára elegendő répatermő földet. Tudomásunk van róla, hogy a legutóbbi közgyűlés alkalmával a társaság egyik itt időző főtisztviselője drukkolván várta a közgyűlésen történekről szóló hiraadást és izgatottságában elszólta magát: „*Bárcsak meg ne adnák a halasztást.*” A közgyűlés ugyan megadta a halasztást, de azt némi föltételekhez kötötte. Ebbe a mentőszalmaszába fog tehát belekapaszkodni a kézzel-lábbal menekülni vágyó társaság és ki fogja jelenteni, hogy a föltételeket méltánytalanoknak találja, s nem fogadja el; persze abban a reményben, hogy a város nem enged és „széttépi a babaruhát.” Ez a számítása valószínűleg be is válik, mert a városnak nincs kedve magát továbbra is orránál fogva vezetetni. Ezzel egyszersmind kiséül, hogy Hauke ur miért szavaztatta le tavaly Prokópy Imrének azt az indítványát, hogy a város már akkor követelje az okozott kár megtérítését a társaságtól. Akkor még korán lett volna levetni az álarcot és a társaság kénytelen lett volna a kártérítést vállalni. Ma azonban már nincs szükség a taktikázásra és a társaság füttyül a városra.

A függetlenségi kör kugli versenye. A „Zombori Függetlenségi Kör” ezidei első kugliversenye, a tagok s vendégek élénk részvétele mellett vasárnap, e hó 17-én folyt le. A kitűzött négy díjat a következők nyerték el: Az első, egy mahagoni oszlopokon nyugvó órát Tury János; a másodikat, egy kettős (emeletes) virágállványt, Jerkovits Pál; a harmadikat, egy eredeti „müncheni” sörkészletet, Takács Sándor és a negyediket, egy alpacca likör készletet, May Mátyás. A versenyen résztvevett vendégeknek és tagoknak ezuton is köszönetét fejezi ki a versenyt rendező bizottság.

Football mérkőzés. Vasárnap a Zombori Sport Egylet és az Eszéki „Horvatski Sokol” mérkőzése ment végbe. Az eredmény 2 : 1. a zomboriak javára. Erős iramba folyt le mindakét félidő amelyek mindegyikébe egy egy gólt sikerült elérniök a zomboriaknak. Az eszékieknek határozottan jobb volt a csatársora ha nem hanyagolják el annyira akkor más is lett volna az eredmény A zombori csapat formája s viszont a zomboriak védelme hatalmasan tulszárnyalták a horvátokét. A mérkőzést 2000 en nézték végig. A bíró Papp (Bácska) volt. — A Zombori Sport Egylet augusztus 20-án délután fél 5 órakor a korcsolya-tó melletti pályáján a Szabadkai Torna Club csapatával barátságos football-mérkőzést tart. A football-mérkőzés előtt délután 1/4 órakor atletikai verseny a következő számokkal: 1. 100 méteres síkfutás (handicap). 2. Svéd gerelyvetés. 3. Magasugrás. 4. 400

méteres síkfutás. Helyárak: ülőhely 80 fillér, állóhely 60 és 40 fillér, sport- és diákjegy 30 fillér.

A csonoplyai függetlenségi kör ünnepe. Csonoplyáról írja tudósítónk: A csonoplyai függetlenségi és 48-as kör a zászlószentelési ünnepélyének évfordulóján, aug. 15.-én diszgyűlést rendezett, amelyen a tagok és más érdeklődők nagy számban jelentek meg. A megnyitót beszédet Hervanek Gyula, a kör elnöke tartotta, amelyben az ellenzék hazafias, megalkuvást nem ismerő lankadatlan küzdelméről s jelentékeny sikereiről számolt be alapos fejtegetéssel. Azután következett a polgároknak közkedvelt lelkes szónoka, Farkas Endre joghallgató, ki hatalmas beszéd keretében kifejtette azokat az elveket, amelyeket a felavatott függetlenségi zászló hirdet. A diszgyűlésből a kör üdvözölte Méltóságos Fernbach Károlyné zászlóanyát és a függetlenségi párt vezéreit.

Magukra hagyott gyermekek szerencsétlensége. Bezdánból jelentik: Pap Iván bezdáni lakos és a felesége Zomborban jártak a mult pénteken, mialatt minden felügyelet nélkül magukra hagyták otthon a gyerekeket: a 12 éves Pétert és az 5 éves Jánost. Az apa két csövű, töltött vadászfegyvere a falon függött. A 12 éves Péter gyerek babrálni kezdett a veszedelmes jószággal, miközben a fegyver elsült és a lövedék az 5 éves János testébe furódott. A szerencsétlen kis fiu szörnyet halt.

Football mérkőzés. Apatinban 17-én vasárnap délután az apatini Testgyakorlók Egyesülete mérkőzött a hódásági Athletikai Club csapatával. Eredmény 3:1 az apatiniak javára.

Műkedvelő előadás Vajszkán. Mint tudósítónk jelent, a vajszkai ifjuság folyó hó 16-án igen sikerült műkedvelői előadással egybekötött jótékony célú zártkörű táncvigalmat rendezett. Hiel Maca k. a. és Trovetz Károlyné zongorán 4 kézzel előadták Bellini: Romeo és Julia c. operájának nyitányát. Utána a bájos Wagner Mariska szavalta el Ábrányinak „A kis Savoyard” c. költeményét; bátor föllépésével s hatásos előadásával nagy sikert ért el. Sebők Gizike és Trovetz Mariska zongora és fuvola kísérettel énekelték el Schubert „Ständchenjét” és Zerkovitz-tól „Isten hozzád örökre” c. dalt. Stein Ilonka monológot mondott a „Pályaválasztás” címen. Most következett a műsornak egyik legnagyobb sikert ért száma a magyar dalok, melyet Sebők Gizike énekelt dr. Antalik Károly kitűnő zongora kísérete mellett. A siker oly nagy volt, hogy a nagyszámu közönség még ráadást is követelt. Az utolsó szám „A nyolcadik pont” c. vígjáték volt. Különösen kitűnt a szobaleány szerepében Antalik Micike természetes játékával. Jók voltak: Bertics Mici, Kunischek Ede és Stein Béla is. A betanítás és rendezés nehéz munkáját dr. Antalik Károly végezte. Az előadás után reggelig tánc volt.

Öngyilkosság a hűtlen menyasszony miatt. Félévvel ezelőtt szabadult meg Szabó Péter magyarkanizsai legény a szegedi huszárezredtől. Nehezen várta minden huszár az utolsó kis napokat, de legnehezebben Szabó Péter akit szépséges menyasszonya várt oda haza Magyarkanizsán. Szegény Szabó Péternek kár volt hazasietni, mert menyasszonya, a szép Agnes, hűtlen lett és mire Szabó hazaért, másnak lett az élete párja. A huszár busult egy darabig, majd elhatározta, hogy visszamegy a császár katonájának. Vissza is ment. Az ügyes altisztet szívesen látták a katonák s azonnal beosztották a gépfegyverosztályba, a mult héten pedig a brucki gépfegyver tanfolyamra vezényelték ki. Szabó Péter, aki nem tudott felejtetni, készült a messze utra és elakart búcsúzni a hűtlen menyasszonyától is, mert most már talán soha se fogja látni a szép asszonyt. Azonban Kanizsára menni és elbúcsúzni nem volt ereje. Hogy oly messze utra: Bruckba menjen arra sem érzett magában elég erőt, tehát egy hosszabb útra indult el, ahonnan nincs visszatérés. A mult vasárnap este elvonult bajtársai elől szobájába és ott szolgálati fegyverével föbe lötte magát. Azonnal meghalt. A katonai bizottság kétségtelenül megállapította, hogy az öngyilkosság oka szerelmi bánat, mert Szabó egy nyitott levelet hagyott hátra, amelyben csak ennyi állt: „Verjen meg az Isten téged; — délibáb volt a hűséged!...”

Egyszer volt Bácskában egérvásár.

Hogy a pihent ész és az egészséges falusi humor milyen tréfákkal szokta elűzni a falusi élet unalmait, azt mutatja az alább elmondott mulatságos eset. Egyik gazdag bácskai községben (a nevét nem muszáj megmondani) egy reggel arra ébredt a község patikusa, hogy nagy gyermekereg álldogál a háza előtt. Ahogy a boltot kinyitotta, csapatostul ömlöttek befelé a gyerekek. Valamennyi lepkét hozott. Tele volt a kezük, meg a kalapjuk lepkével. Nagy faggatásra kiderült a valóság: valaki azt híresztelte a gyerekek közt előző nap, hogy a patikus minden lepkéért egy krajcárt fizet. A patikus eleinte türelmesen küldözte el a gyerekeket, de aztán, amikor a szomszéd falvak gyerekei is tolongva jártak bucsut a patikába, kezdte unni a dolgot. Azt rögtön gondolta, hogy ezt a tréfát csak a főbíró csinálhatta vele. Gondolt tehát egyet és így szólt a gyerekekhez: „Igaz, csakugyan krajcárjával veszem a lepkét, de jól tudjátok, hogy apátok is csak passzussal adja el a lovat. Menjete a főbíróhoz és kérjete tőle lepke-passzust.” Most aztán a főbíró volt a mérgező sora. Százával jöttek hozzá a gyerekek lepke-passzust kérni. De nem azért bácskai ember, hogy a tréfát magán hagyja száradni. Mivel a határban a mezei egerek mód nélkül elszaporodtak, a következő ravasz mondókát intézte a gyerekekhez: „Adnék lepke-passzust, fiam, de nem engedi az alispán. Nem is lepke kell már a patikusnak, hanem mezei egér. Abból akar ő hidegletés ellen port csinálni. Fogjatok mezei egeret, a patikus tiz krajcárt fizet darabjéért. Egérre már én is tudok passzust adni.” „Nem fizet ám a patikus”, vélte egy kis parasztfiu. „Ha nem fizet, bocsássátok el a patikában az egeret. De egyszerre menjete, mert úgy a patikus is könnyebben végez veletek”. Másnap reggel egy rajban tizenöt parasztyerek állított be a patikába. Összesen százhusz eleven mezei egér volt náluk, sőt még passzus is, amit a főbíró a tréfa kedvéért minden egérre pontosan kiállított. A patikus éktelen dühre gerjedt. Nem is sokat beszélt, hanem elővette a sarokból a poroló pálcát. A gyerekek, látván, hogy baj van, nyomban eleresztették az egereket és úgy elszaladtak, mint a nyul. Az egerek azóta a patikában tanyáznak és a jobbfejta cukrot mind megették. De a patikusné néhány nap óta nem alszik otthon.

Belezuhan a cséplőgéphe. Viczey Márton szabaikai gazda Balázs nevű mostoha fiával rémes szerencsétlenség történt. Az eszelős fiút a gazda odarendezte a cséplőgép dobjához étetőnek, a rendes étetőt pedig elküldte földjére muhart kaszálni. Alig kezdték meg a cséplést, a gyakorlatlan fiut az egyik kéve bele rántotta a gépbe. A közelben álló munkások kétségbeesett erőlködéssel igyekeztek a szerencsétlent kimenteni, de már későn volt. Jobb karját a gép többől leszakította. A gondatlan apa ellen, mert fiára ráparancsolt, hogy dolgozzék, a tornyos pusztai csendőrség megindította az eljárást. A gazdálkodó, mikor kihallgatták azzal védekezett, hogy ő nem parancsolta fiának, hogy ilyen munkát végezzen. Az apa védekezését azonban szemtanuk megcáfolták. Viczeyék szomszédai és ismerősei rettenetes részleteket tudtak és mondtak el csendőröknek arról, hogy bánt a jomódu gazdálkodó a mostoha fiával. Viczey Márton kocsisának vallo-másából megállapította a csendőrség, hogy a szerencsétlenség után is kegyetlenkedett a fiával. Az nap este, amikor kocsin vitte be fiát Topolyára, a fiu kérte, hogy ne hajtsen oly gyorsan, mert az erős rázás megöli. Az apja ráordított s többször fenyegette, hogy le dobja a kocsirol, ha nem marad csendben. A szerencsétlenül járt elmebajos fiu aznap éjszaka borzalmas kínok között kiszendvedt.

A beiratások a zombori Krump-féle magánpolgári leányiskolába folyó évi szeptember hó 1-én kezdődnek délelőtt 9 órakor. Reggel 8 órakor lesznek a javító vizsgálatok. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, a polgári iskola 2. osztályába, akik az elemi iskola 6. osztályáról hoznak bizonyítványt, a polgári iskola 3. osztályába iratkozhatnak, ha a megfelelő felvételi vizsgát leteszik. A felvételi vizsga díjtalan. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató.

Uj gazdakör Györgypusztán. Baracska községhez tartozó Györgypusztán Kolling Márton községi jegyző erkölcsi támogatásával folyó hó 15-én megalakult a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesületnek 66. községi gazdaköre. Az alakuláson az egyesület Inhoff József egyesületi titkár képviselt, aki a gazdakörök feladatairól előadást tartott. Az egyes tisztségekre a következők lettek megválasztva. Elnök Barna Imre, alelnök Csirszka Bálint, jegyző Zrinyi Ferenc, pénztárnok Butterschmidt Ádám, könyvtáros Karagity János. Választmány: Király István, Vörös István, Horváth János, ifj. Thuri András, Pentz Sebestyén, Butterer Ádám, Raics Antal, Kubatov Márton, Sibalin József. Számvizsgálók: Pentz Ferenc, Vizsmeg József, Szűcs Márton. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmányába Barna Imre, a vármegyei lótenyésztő-bizottságba Wolf János vannak kiküldve.

Beiratás a nőipariskolába. A Zomborban fennálló Bácsmezei Nőipariskolába, a 913/14. tanévre iratkozni szeptember 1., 2., 3.-án d. e. 8—12 ig a zomboriaknak, 4. és 5.-én pedig a vidékieknek lehet. Még három tandíjmentes hely elnyerhető. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az iskola vezetője, Lackner Emilia tanítónő. Deák Ferenc-körut 22. (Husvéth-ház.)

Értesítés. Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Kőbányai Polgári Dupla Malátasör Szent István védjeggyel (Barna) poharonkint naponta friss csapolás Zomborban *Blazsanik György vendéglőjében* és palackonkint *Ráczits és Czirkusits* cég csemege üzletében állandóan kapható. Továbbá ajánljuk a mi Kiviteli, Salon, Korona, Gránát, Malátatáp (Bajor), Király, Szent István, Kiviteli Márciusi és Barát söreinket. Tisztelettel *Gerber Nándor és Fia*, Kőbányai Polgári és Óbecsei Sörözők egyesület főraktára: *Walter Péter*, vezető.

146-4-1

Zombor szab. kir. város államilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember 6., 7. és 8-án történik, mindenkor 9—12 óráig. Az alsó (1.) osztályba azok vehetők fel, akik a közép vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték. A helybeli tanulók tandija 80 korona, a vidékieké 100 korona, amelyet félévenként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulónak fizetni kell: felvételi díj címén 4 koronát, az orsz. tanári nyugdíjalapra 6 koronát, az ifj. könyvtarra 2 koronát és az év végén kiadandó értesítőért 1 koronát. *Szegény sorsu, jó magaviseletű és jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és esetleg iskolai könyveket is kapnak.* Tekintettel arra, hogy a késői jelentkezések miatt minden évben sok tanulót vagyunk kénytelenek visszautasítani, *figyelmeztetjük különösen a zombori szülőket, hogy fiaik felvételét, előjegyzetés útján, már most biztosítsák.* Előjegyzéseket az egész nagy szünet alatt elfogadunk, amely alkalommal a felvételi, könyvtári és értesítői díjak, összesen 7 korona előre lefizetendők. Minden egyéb nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

Az iparosok figyelmébe. Fölkérettünk a következő sorok közlésére: A zombori ált. Ipartestület ezuton értesíti tagjait, hogy az 1913/14. iskolai évben, az iparostanoncok a zombori iparostanonciskolában szeptember hó 9.-től—13.-ig mindennap d. u. 4 órakor iratkozhatnak be. A tanítási napok szeptember hó 15.-én kezdődnek. A beiratkozásokra vonatkozólag felhívja a fentnevezett testület a munkaadó mestereket, hogy tanoncaikat a fentemlített napokon és a jelzett időben okvetlenül irassák be, nehogy a tanítások menetét későbbi megjelenéseikkel zavarják.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében (Zombor. Telefon-szám 161.) kaphatók az e héten megjelent következő könyvujdonságok:

Szepesy, Az adó I. évf. 3. szám . . .	1—K
Élet V. évf. 31. szám . . .	—50
Gieswein, Kereszténység és békemozg. —	60
Ortvay, Habsburgi Mária és férje . . .	1—
Roller, Vezérkönyv a gyorsíráshoz . . .	1—
Wick, Tipusok . . .	1—
Wolkenberg, Öntudatos élet . . .	3—

Berlitz angol, francia és olasz nyelvtanok. Sprachenpflege francia és angol 1-től végig. Az összes intézetekben előírt tankönyvek.

144—*—1

HIRDETÉSEK.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

6580. sz. 1913.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Csiacsek Magdolna és társa végrehajtónak, Csiacsek Miklós és társai végrehajtást szenvedők ellen vagyonközösség megszüntetése iránt indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést a zombori kir. törvényszék, a zombori kir. járásbíróóság területén levő, Csonoplya községben fekvő, s a csonoplyai 410. sz. betétben Csiacsek Miklós, Csiacsek Magdolna férj. Rotter Mártonné, Csiacsek Miklós, Csiacsek Péter, Csiacsek Miklós és Csiacsek József nevében álló A. I. 1 sor. 850. hrsz., 771 ö. i. sz. ház, beltelek és udvar, 2 sor. 1767. hrsz. szőlő és 3 sor 1768 hrsz. alsó szőlőbeli szántóra 968 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi szeptember hó 9. napján délelőtt 10 órakor Csonoplya község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -nál alacsonyabb áron nem adhatók el. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. évi t. c. 42. §-ában meghatározott árfotyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek lenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908 XL. t. c. 21. §)

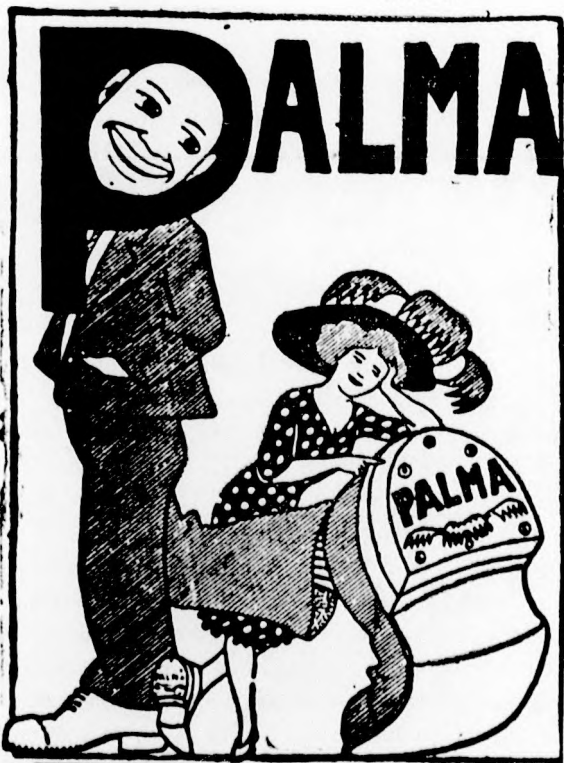
Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár 9%-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi % ig kiegészíteni (1908. XLI. t. c. 25. §)

Zombor, 1913. évi június hó 11. napján. Radány s. k., kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Weber s. k.,

tkvvezető.

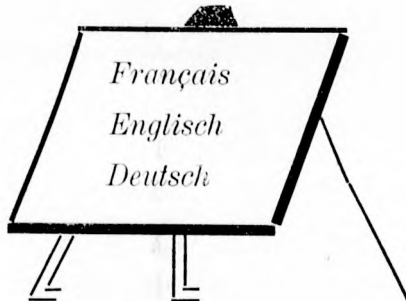
Megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti
borsajtótszállít a kecskeméti
Vasipari termelők
szövetkezete mint
az O. K. H. tagja
gyárából. Az :-:Ipari és Házipari szövetkezetek
Beszerző és Értékesítő KözpontjaBUDAPEST, VIII., József-körút 36. szám.
Tessék árjegyzéket kérni.

143—10—4

MODERN NYELVISKOLA.

METHODE BERLITZ.

ANGOL, FRANCIA, NÉMET ÉS OLASZ LECKE.
Kis kurzusok, egyes leckék és
társalgás. Nyelvtan, irodalom
kereskedelmi levelezés és
fordítás.

Mérsékelt árak szept. 15-ig.

Naponta ingyen próba óra.

Az angol tanítás június

hó 15-én megkezdődött :-:

Beiratkozások naponta délelőtt 9—10-ig,
délután 6—7-ig lehet Széchenyi István-
körút 23. szám alatt.

104—*—18

Mari Lajos,
igazgató.

Kristálytisztá

MÚJEGET

bármilyen mennyiségben
házhoz szállítja
az „U n i ó” jéggyár.

Telefon: 112.

88—*—26

ELADÓ

a bezdáni határban fekvő (a
gádori határhoz közel eső)
19 katasztrális hold

SZÁNTÓFÖLD.

Feltételek megtudhatók:

dr. Róna Gyula ügyvédnél,
BEZDÁNBAN. 141—*—3

Négy szobás

lakás,

a szükséges mellékhelyiségekkel,
a Csihás Benő-utcai Stebler-féle házban,
november hó 1-re
kiadó.Értekezni lehet Sztrilich Zsig-
mond földbirtokossal, a függetlenségi
kör elnökével. 4—5

Női szabónő.

Minden legkényesebb
igényeknek is megfelelő

francia toaletteket,

valamint a legfinomabb

fehérneműek varrását

jutányos árban elvállalom.

137—*—4

Szives pártfogást kér

özv. Árvay Alajosné,
okl. szabóné. (Apolló-utca 18. sz. Udvar.)

Körszolgát keres

a zombori függetlenségi kör.
Javadalmazás: 480 korona kész-
pénz, lakás, fűtés, világítás. Aki a ma-
gyar nyelven kívül a német és bunye-
vác nyelvet is ismeri, előnyben részesül.
Csak nős emberek pályázhatnak. A
kérvények a kör gazdájánál nyuj-
tandók be, aki az érdeklődőknek a
további felvilágosításokat is megadja. 4—4